

Tot o gairebé tot sobre la seva vida privada

El perquè de Quim Monzó

Trenta contes formen *El perquè de tot plegat*, l'últim llibre de l'escriptor més venut de Quaderns Crema. Literatura en estat pur. Lluny de tòpics graciosos i dèries intel·lectuals, EL TEMPS retorna, a ritme de metralleta, als racons més íntims de la seva infància.

Horòscop?

- Àries, ascendent àries.
  - ¿Quan comença a guanyar diners?
  - Quan començo a publicar llibres.
  - ¿Ja no és un jove valor?
  - Sóc un home madur.
  - ¿Més responsable?
  - Cert.
  - ¿També a l'hora d'escriure?
  - Sobretot.
  - ¿Pateix més ara?
  - Ara ja sé quins errors no vull cometre.
  - ¿En quins va caure?
  - Uns primers llibres massa innocents.
  - ¿No ho suporta, ser innocent?
  - Gens.
  - ¿És el que més el rebenta?
  - Em rebenta, però altres coses em rebenten encara més.
  - ¿També el rebenta parlar d'amor?
  - Em molesta molt i em neguiteja.
- En canvi, els contes del llibre en van plens.
- ¿I parlar del passat, el rebenta?
  - Quan vulgui.
  - ¿De petit volia triomfar?
  - De petit volia pintar.
  - ¿Pintar per triomfar?
  - Pintar per pintar.
  - ¿I què volia pintar?
  - Quadres.
  - ¿Com els de Tàpies?
  - No, com els de Monzó.
  - ¿Què haurien expressat?
  - El perquè de tot plegat.

—¿A l'g u n trauma infantil?

—Els habituals.

—¿La mare l'estimava?

—La mare m'estimava i era molt dura.

—¿Per què era molt dura?

—Era així.

—¿Complex de fill únic?

—Estava més tranquil.

—¿La duresa de la mare...?

—Em va endurir a mi.

—¿Que va tenir una vida molt dura?

—¿Qui, la mare o jo?

—La mare.

—Tan dura com la de molta gent.

—¿I son pare, què?

—Peó del ram de l'aigua.

—¿Està content que sigui escriptor?

—Sí. Finalment m'ha perdonat que no arribés a futbolista.

—¿Els fa regals per l'aniversari?

—No. A casa no n'hi ha costum.

—¿No li'n feien mai, a vostè?

—De petit, sí.

—¿Els que volia?

—Els que podien.

—¿Passaven misèria?

—Anàvem justets.

—¿Justets, com?

—S'havia d'estalviar sempre en tot.

—¿Pocs restaurants?

—En la meva infantesa, vaig anar-hi dues vegades. L'una, amb els pares a *El Tobogán* de la plaça Reial, i l'altra, a un casament. Fins que vaig poder pagar-m'ho jo mateix, no vaig començar a anar-hi.

—¿El quequeig i els tics van afectar el seu equilibri psicològic?

—No me n'adonava, que allò tingué cap importància, i tampoc me n'he preocupat mai gaire.

—¿Més tard, a qui n'ha fet culpable?

—A Gilles de la Tourette.

—¿Què va fer aquest senyor?

—Detectar la malaltia causada per l'excés de dopamina, una hormona que corre pel cervell.

—¿Un tractament no podria deturar-ho?

—És una cosa neurològica. Cap psicòleg podia fer-hi res. L'únic que

feien els psicòlegs era venir a l'escola a fer tests.

—¿Van servir-li d'alguna cosa?

—Per descobrir que tenia un coeficient intel·lectual de 150 segons el test de Raven.

—¿Un nen superdotat?

—Es veu que sí.

—¿El feia sentir superior?

—No, perquè ningú no sabia què volia dir això, però almenys vaig entendre què em passava a l'escola on aprovava sense obrir un llibre ni preparar cap examen.

—L'escola li devia anar perfecta.

—A l'escola no hi anava. Em vaig especialitzar en la falsificació de la lletra del meu pare i vaig escriure desenes d'informes de baixa. Quan feia molt de temps que no apareixia per la classe i sabia que podien rebre una trucada de l'escola, col·locava un escuradents trencat a l'aparell perquè no sonés.

—¿L'emprenyaven els altres nens?

—Em consideraven un animal estrany perquè, en lloc de jugar a futbol, me n'anava a visitar museus, però em deixaven fer la meua.

—¿De quins museus era assidu?

—De tots.

—¿Els conserges dels museus no el miraven de reüll?

—Llavors no hi havia tant de control i, si no, t'inventaves una bona mentida.

—¿Li provocaven mala consciència les mentides?

—Al contrari. Em feien molt feliç. Practicava, amb total impunitat, l'exercici de mentir a tothom i a tot arreu.

—¿Mentia molt?

—Molt.

—¿Li ha servit després?

—Molt.

—¿Ho pot agrair a l'escola?

—Molt.

—¿Col·legi de capellans?

—No. La mare els odiava. Els hauria matat tots.

—¿Per culpa de la guerra civil?

—I del franquisme, i de l'església, i de moltes coses més.

—¿A quina mena d'escoles anava?

—Acadèmies privades. Vaig recórrer totes les de Sants.

—¿Era un noi massa problemàtic?

—No tenia cap problema, però els pares em treien i canviaven constantment.

—¿Patien per vostè?

—No feia falta. Era dels nois tranquils i reflexius que s'estan tot el dia llegint.

—¿Què llegia?

—Els papers de diari que la mare deixava a terra quan fregava. Sempre m'es-

broncava perquè me'ls llegia a les fosques.

—¿Era l'únic que llegia diaris a casa?

—No, mon pare també en llegia.

—¿Quins diaris llegia?

—Al matí s'empassava *La Vanguardia* i a la tarda *El Noticiero Universal*.

—¿N'hi havia de llibres a casa?

—Molt pocs. Hi havia un Fiódor Dostoievski, *Crim i Càstig*...

—¿No ha dit fa poc que els clàssics més valia cremar-los?

—Després d'haver-ne llegit algun.

—¿Li va agradar, doncs, *Crim i Càstig*?

—Força.

—¿Molt o gens?

—Em va agradar molt, perquè ja m'havia llegit Jules Verne, Emilio Salgari, Marck Twain, tota la col·lecció Reno de Plaza & Janés i necessitava més combustible, però el meu pare no ho veia gaire clar.

—¿Què li passava, al seu pare?

—Que aquestes no eren lectures per a un nen de nou o deu anys.

—¿Algun autor català?

—Ni existien.

—¿No en comprava, de llibres, vostè?

—¿A quina edat es refereix?

—Una mica més gran, potser.

—Sí que en vaig comprar, sí.

—¿I d'on treia els diners?

—Dels que furtava de casa.

—¿Robava a la mare?

—No només a la mare.

—¿Quin sistema emprava amb ella?

—Li obria la bossa i en treia petites quantitats, però de forma regular. Eren pocs diners i així anava acumulant.

—¿No el va enxampar algun cop?

—Esperava que estigués a la cuina.

—¿I a banda la mare?

—El pare portava sempre la cartera a sobre, tot i que, més endavant, vaig aconseguir de robar-li algun centim. Però, les grans incursions, les feia a una papereria del carrer del Tenor Massini. Amb la cartera feia caure dissimuladament unes quantes revistes penjades amb pinces a l'exterior, les agafava d'una revolada, me les llegia en poques hores i després les venia a una botiga de llibres i revistes de segonà ma que hi havia a la plaça Fortuna.

—¿El salvava la cara de bon nen?

—Em salvava que ningú no podia saber-ho. Planificava les operacions amb molta habilitat.

—¿Devia haver-se embolicat sovint en baralles de pati de l'escola?

—No gaire. Més aviat m'ho mirava.

—¿Si el provocaven, també?

—En cap cas. Responia repartint trompades. Era una mica alt i desballestat, però me'n sortia prou bé. Però de traus i sang, n'hi havia més al carrer, amb les bandes.

—¿Bandes de què?

—Bandes de carrer. La del carrer de Sant Antoni i la del carrer de Miquel Àngel eren de les més importants.

—¿Quines maleses feien?

—S'esbatuaven a cops de roc i de puny. No era per prendre-s'ho de broma. Allà t'esterrecaven d'un sol cop.

—¿Com al Bronx?

—Com a Sants.

—¿Al batxillerat va tractar amb noies?

—A l'Ausiàs March estàvem separats. Així que saltàvem la tanca que ens separava de l'Escola Normal de Mestres i anàvem a contemplar les aprenents de mestra.

—¿No hi havia professores pròpies?

—N'hi havia una d'extraordinària: La plana, professora de física i química, que de plana no en tenia res. Era superbona. Portava al darrere tota la classe.

—¿Li va fer venir pol·lucions nocturnes?

—No vaig saber res de pol·lucions nocturnes fins a la primera palla.

—¿Accidental?

—Li ho explico. Un capellà progre, que anomenàvem el mossèn de la moto i ens feia classes a l'Ausiàs March, un bon dia va començar a parlar de la vida sexual.

—¿A quina vida sexual es referia?

—A les funcions nocturnes, i tots els alumnes es van posar a riure. Em vaig quedar molt frapat, perquè jo no sabia de què anava allò. Però, és clar, tenia un any menys i anava un curs cavalcat.

—¿I això per què?

—Era un superdotat.

—¿Que no sabia fer-se una palla...

—No havia arribat el moment físic de tocar-me. Els altres, que tenien un any més, ja havien començat.

—¿Així quan va començar?

—Als tretze anys. Contra, o sobre, un coixí.

—¿A partir de llavors?

—Constant. Ja no vaig parar.

—¿La virginitat, com la va perdre, senyor Monzó?

—Anant de putes.

—Podria precisar-ho.

—Al carrer de Robadors, prop de l'escola Massana, on vaig estudiar després.

—¿Amb un amic?

—Sol.

—¿Complicat?

—Fàcil. Em pensava que el primer cop aniria malament, i no va haver-hi cap problema.

—¿Ella?

—Portava unes botes de canya i no se les va treure en tota l'estona.

—¿No va tornar-hi més?

—Un cop estrenat vaig dedicar-me a les dones.

—¿Era més barat?

—I més emocionant.

—¿D'amor, ja en donava?

—Jo era molt enamoratís i les noies em tornaven trist i pensatiu.

—¿El primer amor platònic?

—Una noia de Sants, filla d'un bomber que vivia al carrer Blanco i que es deia Margarita. Cada cop que la deixava al portal de casa tremolava d'emoció.

—¿Li dedicava sonets a l'estil bequerià?

—Doncs sí. Havia escrit un llibre de poemes il·lustrat amb cromos de la col·lecció d'Elgorriaga.

—¿No l'hi va pas enviar?

—L'amor s'havia de patir en solitari.

—¿Intentava de fer literatura?

—Als catorze anys escrivia bastant, perquè odiava el món i el planeta sencer.

—¿Com la seva mare?

—Per motius diferents, suposo.

—¿Sobre què escrivia?

—Com les noies. Feia un diari íntim i pensava que la gent era imbècil, que tots eren babaus i que ningú es preocupava de les coses importants.

—¿Vostè, sí?

—Ja no recordo quines eren.

—¿El suïcidi li havia passat pel cap?

—Algun cop.

—¿Seriosament?

—Doncs no.

—¿D'adolescent, va continuar fent poesia?

—Bé, sí.

—¿Encara en castellà?

—Ja havia pres consciència.

—¿Llegint poesia catalana?

—De poesia, no en llegia.

—¿Per tant, què llegia?

—Un Kafka traduït per Ferrater...

—¿Li agradava la poesia de Ferrater?

—M'agradava moltíssim.

—M'havia dit que no llegia poesia.

—Llegia el que em caigués entre mans.

—Poesia, doncs.

—També

—I cartes, ¿que en feia?

—Mai. Aquesta és la meva sort.